

Asiantuntijalausunto: VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2023—2026 (VNS 2/2022 vp)

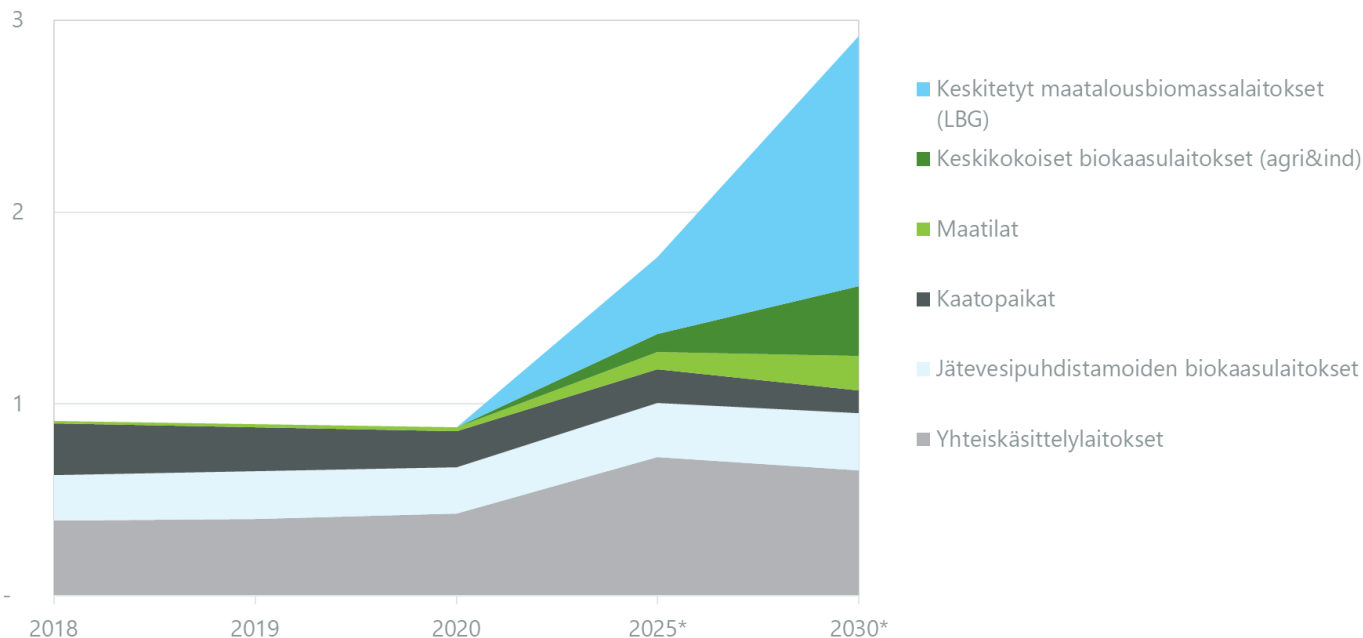
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto.

Arviomme mukaan satsaukset kotimaisen biokaasun ja kierrätysravinteiden tuottamiseen ja kulutukseen ohjaamiseen vastaavat hyvin suunnitelmassa esille nostettuihin uusiin geopoliittisiin ja kustannusnousuun liittyviin haasteisiin, samalla kun ne tukevat Suomen hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista. Satsaukset biokaasuun ja ravinteiden kierrätykseen ovat win-win, jotka vaikuttavat positiivisesti ilmasto-, ympäristö-, aluetaloudellisen asioiden lisäksi myös huoltovarmuuteen ja ravinne- ja energiaomavaraisuuteen.

Arviomme mukaan vuosina 2023-2026 biokaasun ja biometaanin kotimainen tuotanto on mahdollista yli kaksinkertaistaa. Tämä edellyttää julkista tukea biokaasun ja kierrätysravinteiden ja -lannoitteiden ja maanparannusaineiden tuotannon ja kysynnän kasvattamiseen. Satsaukset ovat tärkeä varmistaa pitkällä aikavälillä. Arviomme mukaan nyt julkisen talouden suunnitelmassa olevilla määrärahoilla (liittyvät toimiin omavaraisuuden vahvistamiseksi, fossiilisesta energiasta luopumiseksi ja investointien vauhdittamiseksi sekä maatalouden toimet) päästään hyvin alkuun, mutta käytännössä ne koskevat ainoastaan vuotta 2023.

Taulukko 1: Biokaasukäsittelyn syötepuhjan teoreettinen potentiaali, nykytila (vuosi 2018) sekä vuoden 2025 tavoitetaso. Lähde: potentiaaliluvut Luke, muut luvut SBB

tonnia	Potentiaali (vuosittain)*	2018	2025
Yhdyskuntien biojäte	809 000	380 917	553 827
Lanta	17 300 000	243 300	2 364 000
kasvisbiomassa, elintarviketeollisuus, ylijäämänurmet	1 510 000		
Yhdyskuntaveden-puhdistamoliete	667 000	566 880	566 880
Lannoitevalmistuksen syötteen (teollisuuden org..sivuvirrat)	578 000	200 000	260 000
TOTAL	21 100 000	1 391 097	3 744 707

Kuva 1 Arvio biokaasun & biometaanin tuotannon kehittymisestä (TWh). Lähde: SBB arvioinut 2025 ja 2030; 2018-2019 Tilastokeskus.

Tehokas ja koordinoitu toimeenpano

Pidämme tärkeänä, että huomio kohdistetaan toimeenpanoon, jotta määrärahat lopulta synnyttävät kaivattuja investointeja ja haluttua vaikuttavuutta (omavaraisuus, päästövähennykset, huoltovarmuus). Käytännössä sujuvat lupa- ja muut hallinnolliset menettelyt tulee varmistaa, ja ohjauskeinojen ennakoitavuus ja pitkänaikavälin näkymien vakiinnuttaminen (biokaasun kohdalla erittäin tärkeitä nimenomaan järkevät verotusratkaisut ja jakeluvälvoitteen toimivuus). Täten investointimäärärahojen lisäksi on mielestämme erittäin tärkeää, että julkisen talouden suunnitelmaan sisältyy myös vihreän siirtymän investointien vauhdittamiseksi lisäresurssit lupa- ja muihin hallinnollisiin menettelyihin. Riittävien viranomaisresurssien lisäksi, uusien liikennebiokaasun ja biometaanin jalostuslaitoksien hallinnollisia menettelyitä voitaisiin nopeuttaa laajentamalla hallinnollisten menettelyiden määräaika koskemaan myös biometaanin tuotantolaitoksia, kun tällä hetkellä se koskee ainoastaan voimalaitoksia (=sähköä tuottavat uusiutuvan energian laitokset).

Jatkossa biokaasun osalta vaikuttavuuden varmistamiseksi avainasemassa ovat hallinnon alojen toimenpiteiden tehokkaan ja toimivan koordinoinnin varmistaminen ja yhteistyö eri hallinnonalojen välillä. Osa toimista maatalouspohjaisten jätteiden ja tähteiden kierrättämiseksi voitaisiin ottaa osaksi maatalouden rahoituskehystä. Kansallisilla ohjelmilla, kuten kansallinen Biokaasuohjelma (TEM; 2020), voidaan varmistaa tehokas koordinointi ja yhteistyö.

Biokaasun tulevaisuuden näkymien kirkastamiseen on syytä edelleen satsata – toimia tarvitaan edelleen kysynnän ja tarjonnan vahvistamiseen niin biokaasun kuin kierrätysravinteiden ja -lannoitteiden ja maanparannusaineiden osalta. Edelleen epävarmuutta investointeihin aiheuttavat epäselvät ja edelleen poukkoilevat EU-tason päätökset (55-paketti) sekä uhka nopeallakin syklillä tuleviin muutoksiin kansallisiin tukimekanismeihin kansallisesti (esim. tieliikenteen biopolttoaineiden jakeluvuorituksen alentaminen määräaikaaisesti).

On myös huomattava, ettei ole aivan yksiselitteistä vetää yhteen biokaasuun ja ravinteiden kierrätykseen kohdistettuja määrärahojen määriä. Esimerkiksi kaasukäyttöisten ajoneuvojen hankintatuet ja jakeluinfratuet ovat samassa 'korissa' (määrärahojen piirissä) sähköautojen vastaavien kanssa. Myös isompien biokaasulaitosten investointitukien määrärahat (TEM:n ja BusinessFinlandin) ovat samassa 'korissa' muiden uusiutuvien energian investointien kanssa. Sama pätee myös ravinnekierrätyksen ratkaisuihin, joissa biokaasukäsittely on yksi ratkaisu muiden ratkaisuiden joukossa. Täten tukien ja määrärahojen vaikuttavuus biokaasun ja ravinteiden kierrätyksen edistämiseen nähdään tosiasiallisesti vasta sitten, kun investointitukipäätökset on tehty ja kun laitosten rakentaminen tosiasiasa alkaa ja lopulta tuotettu määrä energiaa ja kierrätysravinteita.

Lisätiedot: Anna Virolainen-Hynnä, Toiminnanjohtaja, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Eteläranta 10, 00131 Helsinki, Finland | +358 400 987 805 | anna.virolainen-hynna@biokierto.fi